

Številka: 060-5/2023

Datum: 13.09.2023

Na podlagi 40. in 47. člena Statuta Občine Ajdovščina (Uradni list RS, št. 79/2022) ter 37. člena Poslovnika Nadzornega odbora Občine Ajdovščina je Nadzorni odbor Občine Ajdovščina (v nadaljevanju: Nadzorni Odbor) na 7. seji dne 13.9.2023 sprejel

POROČILO O OPRAVLJENEM NADZORU

poslovanja Občine Ajdovščina v delu, ki se nanaša na namenskost in gospodarnost porabe proračunskih sredstev, ki so namenjene rednemu financiranju političnih strank in nadzor nad povračilom stroškov volilne kampanje.

Poročilo je dokončni akt Nadzornega odbora Občine Ajdovščina.

I. OSNOVNI PODATKI O NADZORU

Nadzorni Odbor v sestavi:

Tomaž Pirjevec (predsednik),
Peter Medvešček (podpredsednik),
Marjan Krpan (član),
Mateja Verč (član),
Zvonko Mikuš (član).

Nadzornik/i: Peter Medvešček, Zvonko Mikuš

Nadzorovani organ:

Občina Ajdovščina

Predmet nadzora:

Financiranje političnih strank iz proračuna

Nadzor se je izvajal v obdobju od 13.06.2023 do 06.07.2023.

II. UVOD

Nadzor se opravlja na podlagi sklepa št. 060-5/2023 z dne 11. 4. 2023 .

Nadzorovana oseba je:

- **Občina Ajdovščina**, Cesta 5. maja 6A, Ajdovščina, 5270 Ajdovščina, davčna št. SI51533251, matična št. 5879914000, 50 zaposlenih, pravnoorganizacijska oblika je Lokalna skupnost, neposredni uporabnik proračunov občin, glavna dejavnost 84.110 (Splošna dej.javne uprave), odgovorna oseba je Župan Tadej Beočanin. V postopku nadzora so informacije in pojasnila v imenu občinske uprave nadzornikoma posredovale Karmen Slokar (redno financiranje političnih strank) in Zlata Čibej (povračilo dela stroškov politične kampanje).

Namen in cilj nadzora je preveriti namenskost in gospodarnost porabe proračunskih sredstev, ki so namenjene financiranju političnih strank.

Sodelovanje med Nadzornim Odborom in uslužbenci Občine Ajdovščina je bilo korektno. Vsa potrebna dokumentacija in pojasnila so bila predana v roku.

III. UGOTOVITVENI DEL

III.a: PREGLED DOKUMENTACIJE:

V postopku nadzora je bila pregledana naslednja dokumentacija:

1.) REDNO FINANCIRANJE POLITIČNIH STRANK:

- Sklep o načinu financiranja političnih strank v občini Ajdovščina 093-1/2010, Ur.l. RS, št. 108/2010
- Sklep o spremembi sklepa o načinu financiranja političnih strank v občini Ajdovščina 093-1/2010, Ur.l. RS, št. 97/2012
- Sklep o načinu financiranja političnih strank v občini Ajdovščina 093-1/2014, Ur.l. RS, št. 94/2014
- poročila OVK občine Ajdovščina o izidu volitev za občinski svet 2010, 2014 in 2018
- izpisi dotacij v okviru rednega financiranja političnih strank v obdobju 2012-2022

2.) DELNA POVRNITEV STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE ZA LOKALNE VOLITVE V LETU 2022:

- Sklep o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje za lokalne volitve v letu 2022, 040-1-2020, Ur.l. št. 89/2022
- Sklep o izplačilu delnega povračila stroškov volilne kampanje za lokalne volitve v letu 2022, 040-1/2022
- Poročilo OVK o izidu volitev za župana občine Ajdovščina dne 20.11.2022
- Poročilo OVK o izidu volitev za občinski svet občine Ajdovščina dne 20.11.2022
- Poročila o financiranju volilne kampanje županskih kandidatov, političnih strank in list, ki so kandidirale na lokalnih volitvah 2022 v OA (predana preko AJPES).

III.b: PRAVNA PODLAGA:

Pravna podlaga za redno financiranje političnih strank je določena z Zakonom o političnih strankah (ZpoIS, Ur.l. RS, št. 100/05, 103/07, 99/13 in 46/14)-

Pravna podlaga za delno povrnitev stroškov volilne kampanje je določena z Zakonom o volilni in referendumski kampanji (ZVRK, Ur.l. RS št. 41/07, 103/07- ZpoIS-D, 11/11, 28/11 – odl US in 98/13).

III.c: UGOTOVITVE PREGLEDA REDNEGA FINANCIRANJA POLITIČNIH STRANK

Redno financiranje političnih strank na lokalni ravni je urejeno z Zakonom o političnih strankah (ZpoIS), predvsem v njegovem 26. členu, ki pravi:

da pristojni organ občine s sklepom o financiranju strank določi, da stranka, ki je kandidirala kandidatke oziroma kandidate na zadnjih volitvah za občinski svet, dobi sredstva iz proračuna lokalne skupnosti sorazmerno številu glasov volivcev, ki jih je dobila na volitvah.

Stranka pridobi sredstva iz proračuna lokalne skupnosti, če je dobila najmanj polovico števila glasov, potrebnih za izvolitev enega člana sveta lokalne skupnosti, ki ga dobimo, če število veljavnih glasov delimo s številom mest v občinskem svetu.

Višina sredstev ne sme presežati 0,6% sredstev, ki jih ima lokalna skupnost zagotovljenih po predpisih, ki urejajo financiranje občin in s katerimi zagotovi izvajanje ustavnih in zakonskih nalog za to leto (0,6% celotnega proračuna).

OA ima sprejet trenutno veljavni Sklep o načinu financiranja političnih strank v Občini Ajdovščina iz leta 2014, ki določa:

Politična stranka, ki je na zadnjih lokalnih volitvah v Občinski svet Občine Ajdovščina dobila najmanj en mandat za člana občinskega sveta, dobi iz občinskega proračuna sredstva, ki so sorazmerna številu glasov volivcev, in sicer 0,31 € mesečno za vsak dobljeni glas.

V tej točki nadzora (redno financiranje političnih strank) je bil nadzor razširjen na obdobje 2012-2022 zaradi smiselnosti pregleda porabe proračunskih sredstev v daljšem obdobju. Omenjeni sklep o načinu financiranja se je namreč v teh letih dvakrat spreminjal (2012 in 2014), spremenila se je zakonodaja (ZPols) in s tem zajemamo tudi dvoje lokalnih volitev (2014 in 2018).

V spodnji tabeli so podani podatki o sredstvih iz proračuna, ki so bili porabljeni za redno financiranje političnih strank, glede na njihov rezultat na volitvah, v letih 2012-2022:

Leto	Višina financiranja (€/glas)	Letni znesek	Opombe
2012	0,35	29.001,00 €	
2013	0,31	25.686,60 €	znižanje višine fin.
2014	0,31	21.619,58 €	Volitve 2014
2015	0,31	23.253,92 €	
2016	0,31	23.494,90 €	
2017	0,31	21.687,60 €	
2018	0,31	21.997,35 €	Volitve 2018
2019	0,31	26.296,68 €	
2020	0,31	26.296,68 €	
2021	0,31	26.296,68 €	
2022	0,31	26.314,62 €	

S 1.1.2013 se je začel uporabljati odlok sprejet leta 2012 s katerim se je višina financiranja znižala iz 0,35 EUR na 0,31 EUR za vsak dobljen glas. Na skupni znesek imajo bistven vpliv rezultati volitev, saj so do rednega financiranja po zakonu upravičene samo politične stranke, niso pa do njega upravičene neodvisne liste. Zato je v primeru večje zastopanosti list v občinskem svetu znesek za redno financiranje manjši in obratno.

V sklopu nadzora je bil izvršen vpogled v finančni izpisek dotacij političnim strankam iz naslova rednega financiranja. Izvedena je bila kontrola na izbranem vzorcu nad višina nakazanih dotacij in rezultatom izbrane stranke na zadnjih volitvah. Nepravilnosti ni bilo zaznanih.

III.d: UGOTOVITVE PREGLEDA DELNE POVRNITVE STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE ZA LOKALNE VOLITVE V LETU 2022

Občinski svet OA je 28.6.2022, pred začetkom volilne kampanje s Sklepom o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje za lokalne volitve v letu 2022 določil višino delnega povračila stroškov organizatorjem volilne kampanje.

Pri volitvah za člane občinskega sveta imajo organizatorji volilne kampanje, ki so jim pripadli mandati za člane občinskega sveta pravico do povrnitve stroškov v višini 0,33 EUR za dobljeni glas.

Pri volitvah za župana, katerih kandidati so dosegli najmanj 10% od skupnega števila volilnih upravičencev, ki so glasovali pa imajo organizatorji pravico do povrnitve stroškov volilne kampanje v višini 0,12 EUR za vsak dobljeni glas.

Skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev.

ZVRK določa:

da strošek posamezne volilne kampanje na volitvah v občinski svet ne sme preseči 0,40 EUR na posameznega volilnega upravičenca v lokalni skupnosti. Stroški volilne kampanje za volitve župana pa ne smejo preseči 0,25 eura na posameznega volilnega upravičenca v občini. Če pride do drugega kroga glasovanja, se stroški volilne kampanje za kandidata, ki na tem glasovanju kandidirata, lahko povečajo še za 0,15 EUR na posameznega volilnega upravičenca v občini.

da višina delnega povračila stroškov organizatorjem volilne kampanje na volitvah za člane občinskega sveta ne sme presegati višine povračila za dobljeni glas organizatorjem volilne kampanje za poslance državnega zbora (0,33 EUR za dobljeni glas).

da višina delnega povračila stroškov organizatorjem volilne kampanje za župana pa ne sme presegati višine povračila za dobljeni glas organizatorjem volilne kampanje za predsednika republike (0,12 EUR za dobljeni glas). Če pride na volitvah za župana do drugega kroga glasovanja, sta kandidata, ki kandidirata v drugem krogu, upravičena do povračila stroškov le na osnovi dobljenih glasov v tem krogu.

Iz Sklepa o izplačilu delnega povračila stroškov volilne kampanje za lokalne volitve v letu 2022 izhaja:

da je do delne povrnitve stroškov volilne kampanje za volitve v Občinski svet OA v letu 2022 upravičenih 7 organizatorjev volilne kampanje (od 7, ki so sodelovali na volitvah). Dejanska poraba pri nobenem od organizatorjev ni presegla dovoljene porabe. Skupna vsota, ki je bila porabljena za delno povračilo stroškov znaša 2806,98 EUR.

da sta do delne povrnitve stroškov volilne kampanje za volitve župana OA v letu 2022 upravičena 2 organizatorja volilne kampanje (od 4, ki so sodelovali na volitvah). Dejanska poraba pri nobenem od organizatorjev ni presegla dovoljene porabe. Skupna vsota ki je bila porabljena za delno povračilo stroškov znaša 935,04 EUR.

V sklopu nadzora je bil izvršen tudi vpogled v poročila o financiranju volilne kampanje (vseh zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo), ki jih mora organizator volilne kampanje najpozneje v 15 dneh po zaprtju posebnega transakcijskega računa predložiti Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES) preko spletnega portala AJPES, predstavnikiškemu organu lokalne skupnosti in računskemu sodišču (ZVRK, 18. in 19. člen). Nepravilnosti ni bilo zaznanih.

IV. MNENJE

IV.a:

NO meni, da je trenutno veljavni Sklep o načinu financiranja političnih strank v občini Ajdovščina neskladen s 26. členom ZPolS. Sklep določa da:

»Politična stranka, ki je na zadnjih lokalnih volitvah v Občinski svet Občine Ajdovščina dobila najmanj en mandat za člana občinskega sveta, dobi iz občinskega proračuna sredstva, ki so sorazmerna številu glasov volivcev, in sicer 0,31 € mesečno za vsak dobljeni glas.«
medtem ko zakon določa ,da:

»Stranka pridobi sredstva iz proračuna lokalne skupnosti, če je dobila najmanj polovico števila glasov, potrebnih za izvolitev enega člana sveta lokalne skupnosti, ki ga dobimo, če število veljavnih glasov delimo s številom mest v občinskem svetu.«

V. PRIPOROČILA IN PREDLOGI

Odzivnega poročila nadzorovanega organa na osnutek poročila NO ni prejel. Na podlagi mnenja v IV. poglavju dajemo naslednje priporočiló:

Občina Ajdovščina naj poskrbi za uskladitev trenutno veljavnega Sklepa o načinu financiranja političnih strank v občini Ajdovščina s 26. členom ZPolS. Neskladnost je opisana v IV. poglavju tega poročila.

V Skladu z drugo alinejo 15. člena Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine določamo 140 dnevni rok (do 31.1.2024) v katerem mora odgovorna oseba nadzorovanega organa poročati odboru o izvajanju priporočil in predlogov oziroma o razlogih, če priporočil in predlogov ne upošteva.

VI. ZAKLJUČEK:

Cilj nadzora je bil preveriti namenskost in gospodarnost porabe proračunskih sredstev, ki so namenjene financiranju političnih strank. Na podlagi pregledane dokumentacije in ugotovljenih dejstev lahko zaključimo, da so porabljena proračunska sredstva porabljena namensko in s strani občine gospodarno. Podano je eno mnenje o neskladnosti med sklepom občinskega sveta in veljavno zakonodajo in priporočilo za odpravo neskladnosti.

VROČITI:

- Župan Občine Ajdovščina
- Občinski svet Občine Ajdovščina

Pooblaščen za nadzor:

Peter Medvešček

Zvonko Mikuš

Tomaž Pirjevec,
predsednik nadzornega odbora

